

ФОРУКОМ И КОМПАНИЯ ООД

Управители

**Даниел Руменов Гаргов
Тенчо Христов Лилянов**

Съставител на ГФО

Валентина Дякова Пилева

Адрес на управление

гр.Хасково, ул.Добруджа № 10, вх.Б, ет.2, офис 23

Обслужваща банка

ПИБ АД

Одитор

Маргарет одит ЕООД

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	9
3. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	31
4. РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	31
5. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ С ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА	31
6. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОННИ	31
7. ДРУГИ ПРИХОДИ	32
8. РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКА	32
9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	32
10. ДРУГИ РАЗХОДИ	32
11. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	33
12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	33
13. ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ	34
14. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	34
15. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	34
16. ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА И ОБОРУДВАНЕ	35
17. АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА	36
18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	36
19. ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ	37
20. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	37
21. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	37
22. СВЪРЗАНИ ЛИЦА	38
23. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	40
24. УСЛОВНИ ВЗЕМАНИЯ	42
25. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА	42

ФОРУКОМ И КОМПАНИЯ ООД**ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД**

за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

	Приложение	2021 BGN'000	2020 BGN'000
Приходи от лихви	3	520	417
Разходи за лихви	4	(97)	(108)
Нетни приходи от лихви		423	309
Нетен доход от търговия с чуждестранна валута	5	293	271
Нетен доход от такси и комисионни	6	38	23
Други приходи	7	8	24
Разходи за обезценка	8	(169)	(141)
Разходи за персонал	9	(323)	(269)
Други разходи	10	(106)	(96)
Печалба преди данъци		164	121
Разход за данък върху печалбата	11	(17)	(12)
Нетна печалба за годината		147	109
Друг всеобхватен доход за периода		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		147	109

Приложенията на страница от 5 до 43 са неразделна част от финансовия отчет

Управител:

Даниел Руменов Гаргов

Съставител:

Валентина Дякова Пилева
0032 **Маргарита
Димитрова**
Регистриран одитор

18.05.2022

ФОРУКОМ И КОМПАНИЯ ООД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2021 година

	Приложение	31.12.2021 BGN'000	31.12.2020 BGN'000
Активи			
Парични средства и парични еквиваленти	12	4 656	5 418
Предоставени заеми	13	4 284	4 270
Вземания от свързани лица	22	2 187	2 299
Други вземания	14	25	78
Инвестиции в асоциирани предприятия	15	490	490
Транспортни средства и оборудване	16	-	2
Активи държани за продажба	17	166	-
Активи по отсрочени данъци	18	1	1
ОБЩО АКТИВИ		11 809	12 558
Пасиви			
Получени заеми	19	2 635	2 815
Задължения към свързани лица	22	2 085	2 208
Други задължения	20	1 308	1 741
Общо пасиви		6 028	6 764
Собствен капитал			
Основен дялов капитал		2 500	2 500
Неразпределена печалба		3 281	3 294
Общо Собствен капитал	21	5 781	5 794
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		11 809	12 558

Финансовият отчет на страници от 1 до 43 е одобрен от Управителя и е подписан на 17.05.2022г. от:

Управител:

 Даниел Руменов Гаргов

Съставител:

 Валентина Дякова Пилева

0032 **Маргарита
Димитрова**
 Регистриран одитор

 18.05.2022

ФОРУКОМ И КОМПАНИЯ ООД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

	Приложение	2021 BGN "000	2020 BGN "000
Парични потоци от оперативна дейност			
Предоставени заеми		(3 278)	(3 434)
Възстановени предоставени заеми		3 280	3 473
Получени заеми		-	270
Възстановени получени заеми		(230)	(646)
Положителни и отрицателни валутни курсови разлики, нетно		(1 137)	120
Платени лихви по заеми, комисионни		(248)	(364)
Плащания към персонала		(318)	(286)
Нетни парични потоци използвани в / (от) оперативна дейност		(1 931)	(867)
Парични потоци от финансова дейност			
Получени лихви и дивиденди		541	243
Други парични потоци от финансова дейност		628	2 627
Нетни парични потоци използвани в / (от) финансова дейност		1 169	2 870
Нетно увеличение на паричните средства		(762)	2 003
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		5 418	3 415
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	12	4 656	5 418

Приложенията на страница от 5 до 43 са неразделна част от финансовия отчет

Управител:

 Даниел Руменов Гаргов

Съставител:

 Валентина Дякова Пилева

 18.05.2022

ФОРУКОМ И КОМПАНИЯ ООД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

Приложение	Основен дялов капитал BGN'000	Неразпределена печалба BGN'000	Текуща печалба BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Салдо към 1 януари 2020 година	2 500	2 909	276	5 685
<i>Промени в собствения капитал за 2020 година</i>				
Разпределение на печалби	-	276	(276)	-
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	109	109
Салдо към 31 декември 2020 година	2 500	3 185	109	5 794
<i>Промени в собствения капитал за 2021 година</i>				
Разпределение на печалби	-	(51)	(109)	(160)
в т.ч. за дивиденди	-	160	-	160
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	147	147
Салдо към 31 декември 2021 година	2 500	3 134	147	5 781

Приложенията на страница от 5 до 43 са неразделна част от финансовия отчет

Управител:

Даниел Руменов Гаргов

Съставител:

Валентина Дякова Пилева

18.05.2022

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Форуком и Компания ООД е дружество, създадено през 1993 г. със седалище и адрес на управление гр.Хасково, ул.Добруджа № 10, вх.Б, ет.2, офис 23. Съдебната регистрация на дружеството е от 1993 г., решение № 57/1993 г. на ХОС.

Собственост и управление

Форуком и Компания ООД е дружество с ограничена отговорност.

Дружеството се представлява и управлява от Управителя Даниел Руменов Гаргов.

Към 31.12.2021 г. капиталът на дружеството е в размер на 2,500 хил.лв., разпределен в 2,500 дяла с номинална стойност 1,000 лв. всеки със следната структура

Съдружник	Брой дялове	% участие
		в капитала
Надежда Славилова Лилянова	1,750	70
Даниел Руменов Гаргов	750	30

Предмет на дейност

Основната дейност на дружеството е:

- Отпускане на заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства;
- Сделки с чуждестранна валута;
- Търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти със инструменти на паричния пазар.

Дружеството е вписано в регистъра на финансовите институции, воден от БНБ, съгласно чл.3 ал.2 от Закона за кредитните институции под № BGR00003.

Дружеството е вписано на основание чл.3, ал.3 от Валутния закон в публичния регистър на лицата, извършващи дейност като обменно бюро, под № 1396 / 02.10.2014г.

Дружеството притежава удостоверение № 4506 / 07.12.2010г. от Министерството на финансите да осъществява дейности по изкупуване и продажба на изделия от благородни метали и скъпоценни камъни от местно производство и от внос.

Дружеството е включено в информационната система на Централния кредитен регистър считано от 08.06.2010г. на основание на чл.56 от Закона за кредитните институции и чл.7, ал.1 от Наредба № 22 на БНБ за Централния кредитен регистър.

Структура на дружеството

Към 31.12.2021 г. функционират две обменни бюра :

- Обменно бюро гр.Хасково, ул. Отец Паисий № 17;
- Обменно бюро гр.Димитровград, Автогара Димитровград.

Дейността на валутните каси е организирана съгласно изискванията на чл.12 от Наредба № 26 на БНБ.

На 16.12.2016 г. е регистриран клон Форум и компания ООД клон София, ЕИК 0017 с адрес гр.София, район Средец, ул.Проф.Фритьоф Нансен № 23А, ет.1 ап.1. Предметът на дейност на клона е: Отпускане на заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства съгласно Закона за кредитните институции; посредничество при предоставяне на финансови услуги и на финансов лизинг; финансови консултации; застрахователно агентство; Придобиване на вземания по кредити и друга форма на финансиране – факторинг и други, както и всякакви други незабранени от закона дейности.

Управител на клона е Георги Руменов Рашков.

Средно – списъчният брой на служителите в дружеството е 20 човека (2020 г.:21).

Пандемия КОВИД 19 – влияние, ефекти, предприети действия и мерки

На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви пандемия относно разпространението на COVID-19, а на 13.03.2020 г. Народното събрание гласува извънредно положение в Р България, в резултат на което се предприеха редица ограничителни мерки.

На 24.03.2020 г. беше обнародван Законът за извънредното положение, с който се приеха мерки за времето на извънредното пандемично положение в различни области – трудови правоотношения и социално осигуряване, данъчно облагане и годишно финансово приключване, неизпълнение и принудително изпълнение, срокове и други. Бяха приети решения и заповеди на Министерски съвет и Министерството на здравеопазването за въвеждане на противоепидемични мерки на територията на страната с цел защита и опазване живота и здравето на населението, свързани със: забрана за влизане на територията на страната и предприемане на мерки (карантина или предоставяне на отрицателен лабораторен резултат от проведено PCR изследване преди влизане на територията на страната) към държави с установена повишена заболяемост от COVID-19 и значително епидемично разпространение; спазване на изисквания за физическа дистанция, хигиена на ръцете, дезинфекция и носене на защитни маски за лице на закрити обществени места; временно спиране или ограничаване на експлоатацията или режима на работа на обекти с обществено предназначение и/или други обекти или услуги, предоставяни на гражданите и др.под.

На 10.04.2020 г. беше утвърден от БНБ „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с въведеното на 13.03.2020г. от Народното събрание извънредно положение“ („Редът“), произтичащо от пандемията от COVID-19 и последиците от него. С Редът се даде възможност на кредитополучателите, засегнати от предприетите ограничителни мерки, да отсрочат погасяването на своите задължения към финансови институции. Първоначално, Редът даде възможност за отсрочване на задължения за срок

до 6 месеца, който изтича не по-късно от 31.12.2020. Впоследствие, Редът беше изменен и този срок се удължи до 31.03.2021 г. С ново решение на БНБ, от 10.12.2020 г., действието на Редът се удължи до 31.12.2021 г., а на кредитополучателите се даде възможност за отсрочка на погасяването на своите задължения към финансови институции за срок до 9 месеца.

В резултат на наложените ограничения у нас и в повечето държави по света, беше нарушено нормалното функциониране на бизнесите от редица сектори на икономиката. Затруднени бяха доставките на суровини и материали от доставчици, експедициите към клиенти и осигуреността от работна ръка. Почти всички предприятия, макар и в различна степен, се наложи да предприемат определени действия и мерки за пренастройване на организацията на стопанската им дейност, трудовия режим на работа, бизнес комуникацията и други аспекти на взаимоотношенията с контрагенти, партньори и държавни институции.

Мораториум върху плащанията

В началото на м. април 2020 г. като реакция на началната фаза на пандемията от COVID-19 и на предприетите от различни държави членки действия, свързани с мораториум върху плащанията на кредитополучатели Европейският банков орган (ЕБО) прие Насоки относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19. С насоките се създаде общоевропейска регулаторна и пруденциална рамка по отношение възможностите за временно отлагане на плащания по задължения на кредитоспособни клиенти на банките, изпитващи временни затруднения в резултат от пандемията.

На 3.04.2020 г. Управителният съвет на БНБ приема решение, че ще спазва гласуваните в Европейския банков орган (ЕБО) Насоки относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (ЕБА/GL/2020/02) като в следствие Управителният съвет на БНБ утвърждава представения от Асоциацията на банките в България (АББ) проект на „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества - финансови институции във връзка с извънредното положение, въведено от Народното събрание на 13.03.2020 г“. Утвърденият мораториум осигурява възможност за промени в планове за изплащане на главницата и/или лихвите по задълженията, без да се променят ключови параметри по кредитния договор. Могат да бъдат разсрочвани задължения за срок до 6 месеца, който да изтича до 31.12.2020 г. Разсрочваните задължения трябва да са били редовно обслужвани или с просрочие не повече от 90 дни към 01.03.2020 г. Клиентите трябва да заявят изрично пред кредитора, че желаят да се възползват от предлаганите облекчения. През м.септември 2020г. след анализ на ефектите от мораториумите и възможностите за нормализиране на икономическата активност и финансовото посредничество ЕБО взе решение за преустановяване на мораториумите върху плащанията.

Последващото ускорено разпространение на пандемията доведе до различни по обхват, дълбочина и продължителност ограничителни мерки както в България, така и в целия Европейски съюз. Това наложи необходимостта от разглеждане на възможността за удължаване действието на насоките на ЕБО като се взема решение да реактивира Насоки ЕБА/GL/2020/02 относно законодателните и частните мораториуми върху плащанията по кредити с нов краен срок на прилагане на мораториума 31.03.2021 г., заместващ предходния краен срок 30.09.2020 г. Максимално допустимият срок на отсрочванията е девет месеца, като този срок включва и срока на вече одобрено отсрочване по съответната експозиция.

В тази връзка на 11.12.2020 г. Управителният съвет на Българската народна банка (БНБ) утвърди предложеното от Асоциацията на банките в България удължаване на срока на действие до 31.03.2021 г. на приетия „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните дружества – финансови институции във връзка с въведеното на 13.03.2020 г. от Народното събрание извънредно положение“ (Редът за отсрочване). Документът представлява частен мораториум по смисъла на гласуваните от Европейския банков орган (ЕБО) Насоки – ЕВА/GL/2020/15 за изменение на Насоки ЕВА/GL/2020/02 относно законодателните и частните мораториуми върху плащанията по кредити, прилагани с оглед на кризата, предизвикана от COVID-19. Насоките, приети за прилагане от Управителния съвет на БНБ с решение от 02.12.2020г., са публикувани на интернет страницата на ЕБО.

Промените са свързани с:

- удължаване на срока за подаване на искания от клиенти за отсрочване на задължения – до 23.03.2021 г.;
- удължаване на срока за одобрение на тези искания – до 31.03.2021 г.;
- удължаване на крайния срок за отсрочване на задължения на клиентите – до 31.12.2021 г., но не повече от 9 месеца
- въвеждане на изискване задълженията, обект на мораториум, да са били редовни или с просрочие под 90 дни към датата на подаване на искането за разсрочване;
- въвеждане на възможност задълженията, за които е било подадено искане за отсрочване преди 30.09.2020 г., да могат да бъдат допълнително отсрочвани, като общият период на всички отсрочвания не надвишава 9 месеца.

Предприети мерки и действия

За предотвратяване на евентуално негативно влияние и ефекти на пандемията върху дейността на дружеството и финансовото му положение, ръководството е:

- провело и продължава да провежда множество информационни и разяснителни кампании относно начините на предпазване от заразяване с COVID-19;
- предоставило лични защитни средства както на своите служители, така и на клиентите, посещаващи банковите офиси;
- създадо организация на работа на служителите си по график от различни локации и от вкъщи;
- предприело действия за облекчаване процеса по предоговаряне на кредитните експозиции на клиентите;
- въвело ежедневно наблюдение на кредитния портфейл за експресна индикация на проблеми при кредитополучатели и спешно разработване на мерки за реакция и управление на рисковете;
- въвело ежедневно наблюдение пазарите на ценни книжа и прогнозите за тях с цел предприемане на конкретни мерки;
- в изпълнение на предвиденото в Насоките на ЕБО, дружеството прилага мерки с цел ограничаване на рисковете, произтичащи от извънредната ситуация в световен мащаб, както и навременно установяване и разграничаване на проблемите при клиентите – кредитополучатели. Планираните действия са насочени към извършване на надеждна оценка на вероятността от неплащане, съответно разграничаване на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите от тези произтичащи от пандемията и водещи до временни ликвидни затруднения.

Ръководството на дружеството продължава текущо да следи за поява на рискове и респ. на последици от пандемията върху бизнеса като изпълнява текущи анализи и оценки, както и разработва възможни сценарии/мерки за реакция и овладяване на потенциални рискове.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на дружеството

Благодарение на приложените от дружеството през 2020 г. мерки за намаляване на негативните ефекти от коронавирусната пандемия, дружеството продължава и през 2021г. да посреща успешно предизвикателствата, свързани с високата конкуренция на финансовия пазар, влошаващата се икономическа среда и значителния елемент на несигурност и трудна прогнозируемост на събитията.

Финансовото състояние на дружеството през 2021 година остава стабилно и устойчиво, с повишена ефективност и рентабилност. Негативните икономически ефекти са добре адресирани, мониториран и управляван в посока тяхното минимизиране и/или елиминирание.

През 2021 г. дружеството отчита печалба преди данъци в размер на 164 хил.лв. като възвръщаемостта на капитала е 2,8 % (2020г.: 1,9 %), а възвръщаемостта на активите 1,38 % (2020г.: 0,87 %).

Общият размер на активите на дружеството към края на 2021 година достигна 11,809 хил.лв, като отбелязва намаление спрямо 2020 година от 5,96%. Брутният размер на предоставените кредити на клиенти намалява с 1,49 % спрямо нивото от предходната година.

Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2017 – 2021 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2017	2018	2019	2020	2021
БВП в млн. лева *	102,308	109,695	120,395	119,951	132,744
Реален растеж на БВП *	3.5%	3.1%	4.0%	-4.4%	4.2%
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	1.8%	2.3%	3.1%	0.0%	6.6%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.73	1.66	1.75	1.72	1.68
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.65	1.72	1.76	1.59	1.72
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Безработица (в края на годината) **	7.1%	6.1%	5.9%	6.7%	4.8%
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB-	BBB-	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa2	Baa2	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB

* Прогноза на БНБ за 2021 г., изготвена към 10 март 2022 г. източник: БНБ

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Форум и компания ООД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по

Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни финансови периоди, започващи най-рано на 1 януари 2019 г. за предприятия в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.06.2020 г., приети от ЕК).*
С тези промени се въвежда практическа целесъобразна мярка, на база, на която всеки лизингополучател може да избере да не преценява дали дадена отстъпка (облекчение) по лизинг, възникнала само като пряка последица от пандемията COVID-19, е изменение на лизинговия договор. Тази мярка се допуска за прилагане и когато са изпълнени едновременно следните условия: а) с промяната в лизинговите плащания се променя възнаграждението за лизинга, като промененото възнаграждение по същество не надхвърля възнаграждението за лизинга, непосредствено предхождащо промяната; б) всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г. (с последваща промяна на стандарта от 01.04.2021 г. се удължи срокът до 30 юни 2022 г.); както и в) останалите условия на лизинга не се променят съществено. Лизингополучателят, който прилага практическата целесъобразна мярка, отчита всяка промяна в плащанията по лизинга по същия начин, по който тя би се отчела при прилагането на МСФО 16, ако не представлява изменение на лизинговия договор. Тя не е валидна за лизингодателите. По-ранно прилагане е разрешено.

- *Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оповестяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг вързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК).* Промените в стандартите, свързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти предоставят основно две практически облекчения: а) при определяне и оценка на промени в договорени парични потоци от финансови активи и пасиви и лизингови задължения – като промените в базовите лихвени проценти се отчетат чрез актуализиране на ефективния лихвен процент; и б) при отчитането на хеджиращи отношения – като се позволи промяна (преразглеждане) в определянето на хеджиращото отношение и на оценката на хеджирания обект на база парични потоци, поради и в резултат на заместването на прилаганите

базови лихвени проценти с други алтернативи. Измененията се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено.

- *Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.04.2021 г., приети от ЕК).* С тези промени се: а) позволява практическата целесъобразна мярка за COVID-19, свързана с отстъпки в наема, да се приложи от лизингополучателя за отстъпки в наема, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г. (вместо само плащания дължими на или преди 30 юни 2021); б) изисква прилагането на промяната да се отрази от лизингополучателя ретроспективно, като ефектите се признаят кумулативно като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо) в началото на годишния отчетен период, през който лизингополучателят прилага за първи път промяната; и в) уточнява, че лизингополучателят не е задължен да оповестява информацията, която се изисква от МСС 8, параграф 28 (е), за отчетния период, през който лизингополучателят е приложил промяната за първи път. По-ранно прилагане е разрешено (включително за финансови отчети, които все още не са одобрени за издаване към датата на публикуване на промяната).

За промените в стандарта, посочен по-долу, ръководството е определило, че той няма ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че той се отнася само за предприятия от застрахователния сектор:

- *Промени в МСФО 4 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК).* Промените дават право на предприятия, извършващи предимно застрахователна дейност да отложат датата на влизане в сила на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2021 г. на 1 януари 2023 г., вместо това тези предприятия могат да продължат да прилагат МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Целта на изменението е да се хармонизира датата на влизане в сила на МСФО 9 с новия МСФО 17. Такива предприятия за годишни периоди, започващи преди 1 януари 2023 г. имат право, но не и задължение да запазят съответната счетоводна политика, прилагана от асоциираното или от съвместното предприятие, когато използват метода на собствения капитал.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2021 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- *Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност

представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.

- *Промена в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага.

- *Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в **МСФО 1** е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в **МСФО 9** е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния

- *МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не е приет от ЕК).* Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив “право на ползване” и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено.

- *Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната й актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от промените, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на активите и пасивите на дружеството от горепосочените стандарти.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2021 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- *МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни и отчетни аспекти.

- *Подобрения на МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК).* Изменения са свързани с първоначалното прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – сравнителна информация. С тях се добавя опция за преход отнасяща се до сравнителна информация за финансови активи при първоначално прилагане на МСФО 17 с цел намаляване на

отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; **в)** в илюстративен **пример 13 към МСФО 16** е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; **г)** в **МСС 41** е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК).* Промените: а) налагат оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) обясняват как предприятията могат да идентифицират съществена информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че ако предприятието оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до прикриване на съществена информация за счетоводните политики. По-ранно прилагане е разрешено.

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не приети от ЕК).* Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно.

- *Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК).* Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“. Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) пояснение, че промяна в приблизителна оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не представлява корекция на грешка; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия периоди и бъдещи периоди. По-ранно прилагане е разрешено.

счетоводни несъответствия, възникващи между финансови активи и задължения по застрахователни договори в сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9. Прилагането на промените е по избор и се отнасят само до представянето на сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17.

- *МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СММС).* Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период). Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. База за оценяване

Финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена .

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута и отчетната валута на представяне в индивидуалния финансов отчет на дружеството е българският лев. От 1 януари 1999 г., с въвеждането на еврото, фиксираното законово съотношение на двете валути е BGN 1.95583:EUR 1.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

2.5. Прилагане на приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати на

дружеството биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в *Приложение № 2.19*.

2.6. Валутни операции

При първоначално признаване всяка сделка в чуждестранна валута се отчита във функционалната валута (български лев), като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства и еквиваленти, кредити и вземания, и други задължения, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ ежедневно. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им към статия *“нетен доход от търговия с чуждестранна валута”*.

Нивото на курсовете спрямо българския лев на основните валути, които оказват най - съществено влияние върху показателите във финансовия отчет е както следва:

Вид валута	Валутен курс към 31.12.2021 г.	Валутен курс Към 31.12.2020 г.
EUR – Евро	1,95583	1,95583
USD – Щатски долар	1,72685	1,59386
TRY – Турска лира	0,12839	0,214617
CHF – Швейцарски франк	1,89317	1,81062
DKK – Датска крона	0,263008	0,262849
GBP – Британска лира	2,32759	2,17549
NOK – Норвежка крона	0,195802	0,186798
SEK – Шведска крона	0,190807	0,194914

2.7. Приходи от лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината) на база на принципа на начисляване за всички лихвоносни финансови инструменти до степента, до която е вероятно за постъпване на стопанските изгоди за дружеството и приходът може надеждно да се измери.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са

кредитно обезценени (Етап 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана за провизията за загуби). Те се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията Приходи от лихви.

2.8. Разходи за лихви

Разходи за лихви се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от разходи за лихви по получени заеми.

Разходите за лихви включват: лихвите по дългосрочно привлечени средства, както и лихви по задължения по лизингови договори.

2.9. Приходи от и разходи за такси и комисионни

Таксите и комисионните по банковите гаранции за добро изпълнение се признават на системна база през периода на съществуване на експозицията, при осигуряване на съпоставимост с разходите за оказване на услугата.

Разходите за такси и комисионни свързани с обслужването на парични преводи се признават в момента на извършване на услугата, за която се отнасят.

2.10. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2021 г. е 10 % (2020 г. : 10%).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

2.11. Финансови инструменти – първоначално признаване, последваща оценка и отписване

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

2.11.1. Финансови активи

Първоначално признаване на финансови активи

Обичайно Дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи

съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Класификация и последваща оценка на финансови активи

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според последващата им оценка: по амортизирана стойност; по справедлива стойност през другия всеобхватен доход; и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да поразжат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмент.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Класификационни групи

За целите на последващото оценяване финансовите активи на Дружеството са класифицирани изцяло като "финансови активи по амортизирана стойност". Дружеството отчита в тази категория: „парични средства и парични еквиваленти” и „кредити и вземания от клиенти”.

Дружеството класифицира и последващо оценява в групата финансови активи, оценявани по амортизирана стойност даден финансов актив, ако са изпълнени едновременно следните две условия:

- а) активът се държи в рамките на бизнес модела, чиято цел е събиране на договорените парични потоци, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на определени дати възникват парични потоци, които са единствените плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Последващо оценяване

Дружеството класифицира и последващо оценява всички свои финансови активи в категорията финансови активи по амортизирана стойност. Класификацията на финансовите активи се извършва на базата на бизнес модела за тяхното управление и характеристиките на договорените парични потоци.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагането на метода на ефективната лихва. Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета

за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поелозадължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или
- а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е прехвърлило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило. Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени кредити и вземания от клиенти и парични средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Дружеството прилага "тристепенен" модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира в Етап (Stage) 2. Ръководството на Дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за значително нарастване на кредитния риск. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 30 дни, очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на Дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от Дружеството.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

Обезценка на кредити и вземания от клиенти

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби по кредити и вземания от клиенти на портфейлна база.

За целта на установяване на размера на очакваните кредитни загуби вземанията се разпределят по групи със сходни характеристики и съобразно продължителността на забавата на клиента за изплащане на дължимите вноски. Прогнозират се очакваните парични потоци за всяка една

от групите на база исторически данни, коригирани със специфични очаквания и предположения за нови фактори на влияние върху бъдещите потоци. Прогнозирането на бъдещите парични потоци се извършва чрез използване на различни финансови и статистически анализи и модели.

На тази основа се определя възстановимата им стойност, която е настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за кредита. Историческият опит за загуби се коригира на база текущите налични данни за отразяване на ефекта на съществуващите условия, които не са повлияли върху периода, на който се базира историческият опит за загубите и за елиминирани на ефектите от условията в историческия период, които понастоящем не съществуват. Моделите и предположенията, използвани за приблизителна оценка на бъдещите парични потоци, се подлагат на преглед и актуализация регулярно, с цел намаляване на разликите между приблизителните оценки и текущо реализираните загуби. Дружеството обезценява и вземанията от клиенти без просрочие на база статистически данни за минали периоди за други индикатори, различни от просрочието, за наличие на латентна загуба.

Загубата от обезценка се изчислява като разликата между балансовата стойност на актива и възстановимата сума на вземанията от клиенти, определена на база прогнозните парични потоци при модела на дисконтираните парични потоци.

Тя се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и намалява балансовата стойност на портфейлите от съответните кредити, не директно, а чрез използването на корективна сметка. Когато дадено вземане от клиент е несъбираемо, то се отписва за сметка на натрупаната обезценка, а остатъкът се признава като загуба в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Такива вземания се отписват след като са предприети всички процедури по събиране и загубата е била напълно определена. Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква след като обезценката е призната, признатите преди това загуби от обезценка се възстановяват чрез корекция в сметката за загуба от обезценка. Реинтегрирането на загубата от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход в намаление на позицията „Обезценка на вземания от клиенти“.

2.11.2. Финансови пасиви

Дружеството определя класификацията на финансовите си пасиви в момента на тяхното възникване. Всички финансови пасиви, притежавани от Дружеството се отчитат по амортизируема стойност.

Финансовите пасиви включват задължения към свързани лица, лихвоносни заеми и привлечени средства, задължения по финансов лизинг и други задължения. При първоначалното им признаване, лихвоносните заеми и привлечени средства се оценяват по справедливата стойност нетно от преките разходи по сделката. След първоначалното им признаване, лихвоносните заеми и

привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност, като всички разлики между постъпленията, нетно от разходите по сделката, и стойността на обратно изкупуване, се признават в отчета за всеобхватния доход като се прилага метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби се признават в отчета за всеобхватния доход, когато пасивите са отписани, както и чрез процеса на амортизация. Разходите за лихви по финансовите пасиви се определят по метода на ефективния лихвен процент и се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите пасиви се отписват, когато са погасени, т.е. когато задължението е отпаднало или е анулирано, или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващо финансово задължение е заменено с друго от същия заемодател при съществено различни условия, или условията са съществено изменени, замяната или изменението се счита за отписване на началния финансов пасив и признаване на нов такъв. Разликата между съответните балансови стойности се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсирание (Нетиране) на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират (нетират) и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на Дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на Дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума.

Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на Дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е. да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):
- обичайната дейност,
- в случай на неизпълнение/просрочие, и

- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от парични средства в брой, по разплащателни сметки в други банки, предоставени депозити на други банки - на виждане и/или с оригинален срок до 3 месеца, както и салда по сметките с Централната банка, които са свободни от всякакви ограничения.

2.13. Инвестиции в асоциирани предприятия

Дългосрочните инвестиции, представляващи участие в асоциирано дружество са представени във финансовия отчет по себестойност, поради това, че инвестициите не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези участия.

Обезценка на инвестиции в асоциирани предприятия

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време, както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен капитал.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните дружества, включително осигуряване на позиции на българския пазар, очакванията за бъдещи продажби и пр.

2.14. Транспортни средства и оборудване

Транспортните средства и оборудването (основно стопански инвентар) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване транспортните средства и оборудването (дълготрайни материални активи) се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка,

разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, непризнат данъчен кредит и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на транспортните средства и оборудването е модела на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с транспортните средства и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи съобразно полезния живот на отделните активи.

Определеният полезен живот по групи активи е както следва:

- оборудване - 2 г.
- транспортни средства - 4 г.
- други - 7 г.

Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба.

Определеният срок на годност на дълготрайните материални активи се преразглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използване на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на

дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.15. Нетекущи активи държани за продажба

Нефинансови активи се класифицират като държани за продажба, ако тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба в дейността на дружеството. Активите са придобити на по-ниска от реализируемата им стойност срещу погасяване на задължения на длъжници към други кредитори.

Нетекущи активи, класифицирани в тази група, са налични за незабавна продажба в тяхното настоящо състояние. Те се класифицират в тази категория само тогава, когато ръководството има ясни намерения и приоритети да извърши продажбата в обозримо бъдеще (до 1 година) като за целта са и започнати процедури по активно търсене на купувачи.

Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба, се представят в отчета за финансовото състояние отделно и се оценяват по по-ниската от балансовата стойност (първоначално, цена на придобиване) и справедливата им стойност, намалена с преките очаквани разходи по продажбата. Признатата обезценка се представя към статията „*други административно-оперативни разходи*“ в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината).

Активите от тази класификационна група не се амортизират.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) в Универсален пенсионен фонд (за лицата, родени след 31.12.1959 г.), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При

тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица за работените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават също като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка и признаване на сумата на разходите по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние. Поради незначителния размер на този разход дружеството не е назначило актюер.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

2.17. Дружествен капитал и резерви

Форукот и компания ООД, като дружество с ограничена отговорност е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в търговския регистър определен минимален размер на капитал (основен капитал), който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството с оглед удовлетворяване на техните вземания. Съдружниците отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето дялово участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие в производството по ликвидация и несъстоятелност.

2.18. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват и представят/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са на повтаряща се (ежегодна) база – кредити и вземания от клиенти и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването.

Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, когато трябва да се определи справедливата стойност на даден актив или пасив, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, пазарния, приходния и разходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са пазарни аналози и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на Дружеството се прави отговорното лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред управителя подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това изрично се консултира с външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност Дружеството групира съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.19. Преценки от определящо значение при прилагане на счетоводната политика.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка на финансови активи

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (кредити и вземания от клиенти) е област, която изисква използването на сложни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на Дружеството прави редица важни преценки, като:

- а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск;
- б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби;

в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби,

г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Кредити и вземания от клиенти

За изчислението на очакваните кредитни загуби по кредити и вземания от клиенти, Дружеството прилага общия „триетапен“ подход за обезценка, определен от МСФО 9. За целта се прилага статистически модел за процента на загубите на база на отписаните суми през целия живот на финансовите ктиви, като впоследствие коригира този исторически процент на загубите спрямо текущите пазарни и стопански условия и очакваните бъдещи развития.

Ръководството на Дружеството има установена политика за ежемесечен анализ на кредитния портфейл, за да определи наличието и респективно сумата на загубите от обезценка. При определяне дали и в какъв размер загуба от обезценка трябва да бъде призната в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), се преценяват всички налични и обективни данни, индикиращи евентуално наличие на измеримо намаление в прогнозираните реални бъдещи парични потоци от портфейл (група) с кредити със сходни характеристики.

За целите на изчисленията на обезценката е използвана информация за прогнозиране на бъдещите парични потоци по кредитни продукти от събираемостта по кредитите и вземанията от клиенти на Дружеството за 2021 г., както и анализ на просрочените вземания през 2021 г.

Възприетият модел от Дружеството включва следните стъпки на анализ, оценка и изчисления на обезценката на кредитите и вземанията от клиент:

- Разпределяне на индивидуалните кредити и вземания от клиенти от портфейла в зависимост от вида на кредита;
- Разпределяне на индивидуалните кредити от всеки вид кредит и вземанията от клиента по групи съгласно критерия „дни на просрочие на вземането“;
- Изчисляване на коефициенти за обезценка за всяка група от кредити и вземания от клиенти на база исторически данни за общата сума на предоставените кредити (главници и лихви) и вземания от клиенти и сумите, които са останали несъбрани от дадена група след дванайсет месечен период от предоставянето им;
- Корекция (намаление) на изчисления коефициент за обезценка за съответната група с реално получените суми на вземанията по кредити през 2021 г. и очакваните парични потоци за несъбираемите вземания през 2022 г., което по същество актуализира изчисленията до размера на реално очакваните загуби;

· Изчисляване на размера на натрупаната загуба от обезценка на кредитния портфейл и вземанията от клиенти на Дружеството към края на отчетния период чрез прилагане на коефициента за обезценка към балансовата стойност на вземанията от клиенти.

Изменението в размера на натрупаната загуба от обезценка спрямо признатата сума към датата на предходния отчет за финансовото състояние се третира като загуба или възстановена обезценка за текущия период и се признава като увеличение/ намаление на позицията „Обезценка на вземания от клиенти” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

През 2021 г. признатият размер на загуби от обезценки е 169 хил. лв. (2020 г.: 140 хил. лв.)

3. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Лихви по предоставени кредити, в т.ч.	520	417
<i>Бързи кредити</i>	<u>19</u>	<u>50</u>
Общо	<u>520</u>	<u>417</u>

4. РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Разходи за лихви по получени заеми	<u>97</u>	<u>108</u>
Общо	<u>97</u>	<u>108</u>

5. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ С ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Положителни курсови разлики	720	874
Отрицателни курсови разлики	<u>(427)</u>	<u>(603)</u>
Нетен доход	<u>293</u>	<u>271</u>

6. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОННИ

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Приходи от финансови операции	<u>51</u>	<u>39</u>
<i>в т.ч. Комисионни за парични преводи "Western Union"</i>	<u>8</u>	<u>9</u>
Разходи по финансови операции	<u>(13)</u>	<u>(16)</u>
Нетен доход	<u>38</u>	<u>23</u>

7. ДРУГИ ПРИХОДИ

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Приходи от наем	7	-
Други приходи	1	24
Общо	8	24

8. РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКА

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Начислена обезценка на предоставени кредити	(169)	(141)
Възстановена обезценка на предоставени кредити	-	-
	(169)	(141)

9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Текущи възнаграждения	273	228
Вноски по социалното осигуряване	50	41
Общо	323	269

10. ДРУГИ РАЗХОДИ

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Отписани вземания	3	3
Разходи за външни услуги	90	81
наем	23	24
поддръжка програмен продукт	14	14
охрана и инкасо	2	2
други	51	41
Разходи за материали	11	8
Разходи за амортизации	1	2
Застраховки	1	2
Общо	106	96

11. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на *разхода/(икономията)* на данъци върху печалбата за годините, завършващи на 31 декември са:

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Отчет за всеобхватния доход		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	166	120
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината	17	12
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	-	-
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетени в Отчета за всеобхватния доход	17	12

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Равнение на данъчния разход/(икономия) на данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат		
Счетоводна печалба за годината	164	122
Данъци върху печалбата - 10% (2020 г.: 10%)	17	12
От непризнати суми по данъчна декларация		
Свързани с увеличения - 9 хил.лв. (2020 г.: - хил.лв.)	1	-
Свързани с намаления -7 хил.лв. (2020 г.: 11 хил.лв.)	(1)	-
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетени в Отчета за всеобхватния доход	17	12

12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Парични средства в брой	4,131	4.823
<i>в.т.ч. лева</i>	2,836	4.191
<i>валута</i>	1,295	632
Разплащателни сметки	174	164
<i>в.т.ч. лева</i>	154	164
Системи за електронни разплащания	351	431
Общо	4,656	5,418

13. ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Главници по кредити, в т.ч.	4,234	3,960
<i>Главници Бързи кредити</i>	658	526
Обезценка главници	(355)	(129)
Лихви, в т.ч.	489	439
<i>Лихви Бързи кредити</i>	108	84
Обезценка лихви	(84)	-
Общо	4,284	4,270

14. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Вземания от клиенти	8	5
Просрочени заеми	-	188
Обезценка на просрочени заеми	-	(141)
Други вземания	17	26
Общо	25	78

15. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Име на дружеството	Държава	Балансова стойност 31.12.2021 BGN '000	% на участие	Балансова стойност 31.12.2020 BGN '000	% на участие
Загора Финакорп АД	България	490	49.00	490	49.00
Общо		490		490	

Предметът на дейност на Загора финакорп АД е сделки с ценни книжа за собствена или за чужда сметка на територията на Република България и в чужбина, посредничество за сключване на такива сделки, поемане на емисии на ценни книжа, управление на индивидуални портфейли от ценни книжа и/или пари, с изключение на портфейли на инвестиционни дружества и пенсионни фондове, държане на ценни книжа и на пари на клиенти в депозитарна институция

/попечителска дейност/, инвестиционни консултации относно ценни книжа, консултации и анализи на дружества относно финансиране на дейността им, капиталовата им структура, промишлената стратегия и свързаните с това въпроси, както и консултации и услуги относно преобразуване на дружества и сделки с придобиване на предприятия, изготвяне на проспекти за публично предлагане на ценни книжа, представителство на притежателите на ценни книжа пред емитента на ценни книжа и на общи събрания на притежателите на ценни книжа, предоставяне на небанкови заеми за покупка на ценни книжа и заемане на ценни книжа при условия и ред, определени с наредба, търговия на неофициален пазар на ценни книжа, сделки с чуждестранни средства за плащане

В резултат на направените изчисления през 2021 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на инвестициите в дъщерни предприятия (2020 г.: няма).

16. ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА И ОБОРУДВАНЕ

	Оборудване и други		Транспортни средства		Общо	
	2021 BGN '000	2020 BGN '000	2021 BGN '000	2020 BGN '000	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Отчетна стойност						
Салдо на 1 януари	34	34	43	43	77	77
Придобити	-	-	-	-	-	-
Излезли	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	34	34	43	43	77	77
Натрупана амортизация						
Салдо на 1 януари	32	30	43	43	73	73
Начислена амортизация за периода	2	2	-	-	-	2
Отписана амортизация	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	34	32	43	43	77	75
Балансова стойност на 31 декември	-	2	-	-	-	2

17. АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Наличните към 31.12.2021 г. активи за продажба, включващи земеделски земи, селскостопански имоти и жилищни сгради на стойност 166 хил.лв. (31.12.2020 г. - хил лв) са придобити от дружеството срещу погасяване на задължения на длъжници към други кредитори. Тези активи не се използват и не се планира да се използват в дейността на дружеството. За тях ръководството активно търси купувачи, с цел тяхната реализация в кратки срокове.

Движението на активите, държани за продажба за двата периода е както следва:

	2021 BGN '000	2020 BGN '000
Към 1 януари	-	-
Придобити	166	-
Отписани	-	-
Към 31 декември	166	-

18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	Временна разлика 31.12.2021	Данък 31.12.2021	Временна разлика 31.12.2021	Данък 31.12.2021
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	7	1	6	1
Общо активи по отсрочени данъци		1		1

Движението в отсрочените данъчни активи е представено по-долу:

Отсрочени данъчни активи	Салдо на 1 януари 2021 BGN '000	Признати в печалбата или загубата за годината BGN '000	Салдо на 31 декември 2021 BGN '000
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	1	-	1
Общо	1	-	1
Отсрочени данъчни активи	Салдо на 1 януари 2020 BGN '000	Признати в печалбата или загубата за годината BGN '000	Салдо на 31 декември 2020 BGN '000
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	1	-	1
Общо	1	-	1

19. ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Главници	2,399	2,628
Лихви	236	187
Общо	2,635	2,815

20. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Задължения към клиенти	1,229	1,710
Задължения към персонала	20	16
Задължения за осигурителни вноски	7	6
Дължими текущи данъци	5	9
Задължения по съучастия	47	-
Общо	1,308	1,741

21. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

	31.12.2021 BGN '000	31.12.2020 BGN '000
Основен капитал	2,500	2,500
Резерви	3,134	3,184
Печалба за годината	147	110
Общо	5,781	5,794

Резервите в размер на 3,134 хил.лв. (2020 г.: 3,184 хил.лв.) са формирани от разпределение на печалбата от минали години.

22. СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на дружеството са:

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>
Надежда Славилева Лилянова	70 % собственост от капитала на дружеството
Даниел Руменов Гаргов	30 % собственост от капитала на дружеството

<i>Асоциирани дружества</i>	<i>Вид на свързаност</i>
Загора Финакорп АД	49 % собственост от капитала на дружеството

Предприятия, собственост на съдружниците и предприятия, в които пряко или косвено притежават значителен дял отделни личности, упражняващи контрол върху дружеството (Други свързани дружества):

Адлон и ко ЕООД	Еко Традекс Груп АД	Скадарлия 2000 ООД
Арпезос Бус ООД	Еко Традекс Енерджи ООД	Сюприйм Естейтс ООД
Арпезос Бус 2000 АД	Зърнени Храни АД	Терес Директ ООД
Арпезос Бус Еър ООД	Инвестком ЕООД	Тервел груп ЕООД
ББТ проджектс АД	Карадере АД	Тиваинвест ООД
БКС Димитровград АД	Крес 98 ООД	Тракофин ООД
Булмашинженеринг ЕООД	Кърджали Филм ЕООД	Фикс ЕООД
Вариант 2000 ООД	Ка проект ООД	Финакорп ООД
Вариант 2001 ООД	Каролина Делта	Финакорп 2005 ООД
Виктори Проджектс ЕООД	Инвестмънтс Б-я ООД	Форуком АД
Вит ООД	Кърджали Филм- 98 ООД	Форуком и Компания ООД
Еврофин ООД	Лендфил АД	Хасково Филм ООД
Еко Титан Енерджи ООД	Лизинг-Такси ООД	Хепи фън – 1 ООД
Гама ООД	Монимес ЕООД	Хепи фън ООД
Гама 1 ООД	Надеж ООД	Хлебна промишленост АД
Глобал Клинър ООД	Парадайз Билд Инвест ООД	Хлебопроизводство СЗ ООД
Глобал Ес Енерджи ЕООД	Пазари ЕООД	Хлебозавод АД
Еко Титан Груп АД	Селекта инвест ООД	Янтра транспорт АД

Открити разчети със свързани лица

Вземанията от свързани лица към 31 декември включват:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Предоставени заеми		
До 1 година		
Други свързани лица	764	712
в т.ч. главница	-	266
лихва	764	446
Над 1 година		
Други свързани лица	1,423	1,587
в т.ч. главница	1,423	1,284
Лихва	-	303
Общо	2,187	2,299

Задълженията към свързани лица към 31 декември включват:

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Получени заеми		
До 1 година		
Други свързани лица	36	117
в т.ч. главница	-	-
лихва	36	117
Търговски задължения		
Други свързани лица	2,049	2,901
Общо	2,085	2,208

Сделки със свързани лица

	31.12.2021	31.12.2020
	BGN '000	BGN '000
Приходи от лихви	128	174
Разходи за лихви	-	(8)

Възнаграждения на ключовия управленски персонал:

През 2021 г. не са изплащани възнаграждения на ключовия управленски персонал на дружеството. (2020 г.: 12 х.лв.).

Съставът на ключовия персонал е оповестен в *Приложение № 1*.

23. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на Дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството. Последното е приело основни принципи за общото управление на финансовия риск и за управление на отделните специфични рискове, като валутен, лихвен, кредитен и ликвиден при използването на недеривативни инструменти.

а) Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни валути. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите сделки, по признатите валутни активи и пасиви.

Валутен анализ

31 декември 2021г.	EUR	USD	GBP	CHF	TRL	DKK	NOK	SEK	BGN	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи										
Парични средства и парични еквиваленти	1,413	56	107	-	41	39	3	1	2,996	4,656
Вземания и други активи	1,483	-	-	-	-	-	-	-	5,179	6,662
	<u>2,896</u>	<u>56</u>	<u>107</u>	<u>-</u>	<u>41</u>	<u>39</u>	<u>3</u>	<u>1</u>	<u>8,175</u>	<u>11,318</u>

Финансови пасиви

Заеми	2,313	-	-	-	-	-	-	-	358	2,671
Други задължения	145	-	-	-	-	-	-	-	3,133	3,278
	2,458	-	-	-	-	-	-	-	3,491	5,949

31 декември 2020г.

EUR	USD	GBP	CHF	TRL	DKK	NOK	SEK	BGN	Общо
BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000

Финансови активи

Парични средства и парични еквиваленти	881	66	63	1	25	24	-	-	4,358	5,418
Вземания и други активи	245	-	-	-	-	-	-	-	6,409	6,654
	1,126	66	63	1	25	24	-	-	10,767	12,072

Финансови пасиви

Заеми	2,265	-	-	-	-	-	-	-	660	2,925
Други задължения	139	-	-	-	-	-	-	-	3,671	6,654
	2,404	-	-	-	-	-	-	-	4,331	6,735

б) Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски, кредитни и други краткосрочни вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания. Последните са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

в) Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по

периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на Дружеството.

2) Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло Дружеството няма значителни лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и еквиваленти. Дружеството е изложено на лихвен риск от своите дългосрочни и краткосрочни заеми. Те са обичайно с постоянен лихвен процент, който поставя в зависимост от лихвения риск паричните му потоци.

Дружеството управлява своя риск на паричните потоци спрямо лихвените равнища като при сключване на договорите за ползване на банкови кредити се стреми да договаря лихвен процент, избирайки най-изгодните условия, предлагани на банковия пазар.

24. УСЛОВНИ ВЗЕМАНИЯ

Характер на инструментите и кредитен риск

Тези ангажименти с условен характер са носители на задбалансов кредитен риск, тъй като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълняване.

При възникване условия за активиране на издадена гаранция Дружеството преценява възможността за регресно вземане към контрагента и евентуално реализиране на предоставените обезпечения.

25. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Конфликтът Русия - Украйна

На 24 февруари 2022 г. започналият военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на този финансов отчет, води до сътресения на водещите финансови пазари по света, а проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Очаква се и значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Развитието и изходът на този военен конфликт не могат да се предвидят на този етап и е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното икономическо и социално развитие. Като основен риск за дружеството

е идентифицирано въздействието на промените в икономическата среда върху представянето и бизнес резултатите на клиентите в следващи периоди.

Ръководството оценява това събитие като некоригиращо, настъпило след отчетната дата и съответно в настоящия финансов отчет не са отразени корекции в стойността на активите, ако такива биха били необходими, вследствие на значително увеличение на кредитния риск. На този етап на развитие на ситуацията и динамиката, с която тя се развива не може да се направи надеждна преценка и измерване на възможните ефекти и последствия от конфликта върху дейността, активите и икономическото развитие на Дружеството. Ръководството е предприело подходящи мерки за ограничаване на възможните последствия върху дейността на дружеството.